

Presse og Information

Den Europæiske Unions Ret
PRESSEMEDDELELSE NR. 81/21
Luxembourg den 12. maj 2021

Dom i sag T-789/19
Tom Moerenhout m.fl. mod Kommissionen

Retten annullerede på baggrund af en mangelfuld begrundelse Kommissionens afgørelse om afslag på registrering af et forslag til borgerinitiativ

Den borger, der fremsætter et sådant forslag, skal have mulighed for at forstå Kommissionens argumentation

Den 5. juli 2019 fremsendte Tom Moerenhout og seks andre borgere i overensstemmelse med forordningen om borgerinitiativer¹ forslaget til det europæiske borgerinitiativ med overskriften »Sikring af, at den fælles handelspolitik er i overensstemmelse med EU-traktaterne og overholder international ret« (herefter »forslaget til europæisk borgerinitiativ«).

I overensstemmelse med de krav, der er fastsat i denne forordning², blev forslagets emne og formål samt de traktatbestemmelser, som borgerne fandt relevante for de foreslåede tiltag, fremlagt. Forslaget havde til formål at vedtage bestemmelser om regulering af kommercielle transaktioner med enheder, der tilhører en besættelsesmagt, og som er etableret eller udøver deres aktiviteter i besatte områder, ved at forhindre produkter i disse områder i at komme ind på markedet i Den Europæiske Union. Sagsøgerne havde i den forbindelse henvist til forskellige bestemmelser i traktaterne og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, flere forordninger og domme fra Domstolen samt bestemmelser og kilder til international ret.

Ved afgørelse af 4. september 2019³ afslog Kommissionen at registrere forslaget til europæisk borgerinitiativ. Kommissionen begrundede afslaget med, at en retsakt vedrørende emnet for forslaget til europæisk borgerinitiativ kun kunne vedtages på grundlag af artikel 215 TEUF, som kræver vedtagelse af en afgørelse om hel eller delvis afbrydelse eller nedsættelse af de økonomiske og finansielle forbindelser med det pågældende tredjeland. Kommissionen konstaterede imidlertid, at den ikke havde beføjelser til at fremsætte et forslag til en retsakt på dette grundlag.

Ved dommen, der blev afsagt i udvidet dommerkollegium, annullerede Den Europæiske Unions Ret den anfægtede afgørelse, da den **ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger** til, at sagsøgerne kunne få kendskab til begrundelsen for afslaget på at registrere forslaget til europæisk borgerinitiativ, og til, at Retten kunne udøve sin prøvelsesret med hensyn til lovligheden af dette afslag. Som følge heraf opfyldte Kommissionens afgørelse ikke **begrundelsespligten** i henhold til traktaten⁴ og i forordningen om borgerinitiativer⁵. Retten præciserede således omfanget af begrundelsespligten, der gælder for Kommissionen, når denne afviser at registrere et forslag til europæisk borgerinitiativ, der er fremsat i henhold til denne forordning.

Retten bemærkninger

1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 211/2011 af 16.2.2011 om borgerinitiativer (EUT 2011, L 65, s. 1). Denne forordning er efterfølgende med virkning fra den 1.1.2020 blevet ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/788 af 17.4.2019 om det europæiske borgerinitiativ (EUT 2019, L 130, s. 55).

2 Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 211/2011.

3 Kommissionens afgørelse (EU) 2019/1567 af 4.9.2019 om forslaget til det europæiske borgerinitiativ »Sikring af, at den fælles handelspolitik er i overensstemmelse med EU-traktaterne og overholder international ret« (EUT 2019, L 241, s. 12).

4 Artikel 296 TEUF.

5 Artikel 4, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 211/2011.

Retten bemærkede, at formålet med forordningen om borgerinitiativer er at **styrke unionsborgerskabet**, at **styrke Unionens demokratiske funktion**, at **fremme borgernes deltagelse i det demokratiske liv** og at **gøre Unionen mere tilgængelig**. Retten fremhævede, at gennemførelsen af disse mål vil blive bragt i alvorlig fare, hvis der ikke foreligger en fuldstændig begrundelse i en afgørelse om afslag på et forslag til et europæisk borgerinitiativ.

I overensstemmelse med denne forordning⁶ registreres et forslag til borgerinitiativ af Kommissionen, **forudsat at dette forslag ikke er åbenbart uden for Kommissionens beføjelse** til at fremsætte et **forslag til en EU-retsakt** til gennemførelse af traktaterne. Retten konstaterede, at den anfægtede afgørelse i det foreliggende tilfælde ikke i tilstrækkelig grad begrundede Kommissionens manglende beføjelse til at fremsætte et forslag, der kan opfylde emnet for og formålene med forslaget til europæisk borgerinitiativ. Efter at have henvist til principperne om pligten til at begrunde institutionernes retsakter beskrev Retten de forhold, der skal tages i betragtning, for at den anfægtede afgørelse er tilstrækkeligt begrundet for så vidt angår Kommissionens manglende beføjelse som omhandlet i forordningen om borgerinitiativer.

Retten bemærkede for det første, at den blotte henvisning til artikel 215 TEUF vedrørende restriktive foranstaltninger ikke gør det muligt at forstå, hvorfor Kommissionen fandt, at den påtænkte aktion udelukkende henhørte under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP). **Kommissionen havde således ikke forklaret, hvorfor** den var af den opfattelse, at den foranstaltning, der var omhandlet i forslaget til europæisk borgerinitiativ, **skulle kategoriseres som en retsakt, der fastsætter ophør eller reducere af de handelsmæssige forbindelser med et eller flere tredjelande** som omhandlet i artikel 215, stk. 1, TEUF.

For det andet anførte Retten, at der ved vurderingen af, om begrundelsen er tilstrækkelig, skal tages hensyn til den relevante sammenhæng. I deres forslag til europæisk borgerinitiativ havde sagsøgerne ved flere lejligheder udtrykkeligt henvist til den fælles handelspolitik og til bestemmelser, der vedrører dette område, såsom artikel 207 TEUF. I det foreliggende tilfælde påhvilede det således Kommissionen at **redegøre for grundene til, at den implicit i den anfægtede afgørelse konkluderede**, at den foranstaltning, der var omhandlet i forslaget til europæisk borgerinitiativ, henset til dets emne og formål, **ikke var omfattet af området for den fælles handelspolitik** og derfor ikke kunne vedtages på grundlag af artikel 207 TEUF. Denne vurdering var af væsentlig betydning for Kommissionens afgørelse om at afslå at registrere forslaget til europæisk borgerinitiativ, eftersom den fælles handelspolitik til forskel fra den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er et område, hvor denne institution har beføjelse til at fremsætte et forslag til EU-retsakt på grundlag af artikel 207 TEUF.

For det tredje anførte Retten, at spørgsmålet om, **hvorvidt begrundelsen for den anfægtede afgørelse er tilstrækkelig** eller ej, ligeledes skulle vurderes i lyset af formålene med traktaternes bestemmelser⁷ og forordningen om borgerinitiativer, der består i at fremme borgernes deltagelse i det demokratiske liv og gøre Unionen mere tilgængelig. På grund af disse formål skulle Kommissionen klart have angivet grundene til afslaget på at registrere forslaget til europæisk borgerinitiativ. I mangel af en fuldstændig begrundelse ville Kommissionens indvendinger mod antagelsen af forslaget bringe fremsættelsen af eventuelle nye forslag til et europæisk borgerinitiativ alvorligt i fare.

På grundlag af disse betragtninger annullerede Retten den anfægtede afgørelse på grund af utilstrækkelig begrundelse.

BEMÆRKNING: Der kan iværksættes appel, der er begrænset til retsspørgsmål, for Domstolen til prøvelse af Rettens afgørelse inden for to måneder og ti dage efter forkyndelsen af denne.

BEMÆRKNING: Annulationssøgsmål tilsigter annulation af retsakter vedtaget af EU-institutionerne, som er i strid med EU-retten. Medlemsstater, EU-organer og borgere kan under nærmere bestemte betingelser indbringe sådanne sager for Domstolen eller Retten. Hvis sagsøgeren får medhold, annulleres retsakten.

⁶ Artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning nr. 211/2011.

⁷ Artikel 11, stk. 4, TEU og artikel 24, stk. 1, TEUF.

Såfremt annullationen af retsakten indebærer, at der opstår et retligt tomrum, skal dette afhjælpes af vedkommende institution.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Retten.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Presse- og Informationsafdelingen: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127